

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesius

Sammieli, 1613

De censibus, quid primo sit census & quotuplex. c. 42. & 43.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

Quarta societas est circa animalia
 ut cum quis emit animalia, & de
 curanda aliis, reseruata sibi lucra
 parte, & est licita tribus his serua-
 tis: *Primo. Quod portio reserua-
 ta sit iusta: debet enim haberi ratio
 laborum, industriæ & expensarum
 illorum, qui ea curant. * Secundo.
 Quod animalia pereuntia, domum
 pereant, non curatoribus. * Tertio.
 Ut cum absq. negotiatorum culpa
 ex animalibus lucrum non per-
 pitur, tunc liberi sint socij à lucro
 domino reddendo.

*De Censibus, quid primo sit cen-
 sus, & quotuplex. Cap.
 42. & 43.*

Census est ius exigendi
 sionem de re utili alteri.
 Differt census à locacione
 quia qui locat alteri domum, non
 transtert dominium domus in loca-
 terum, sed vsum: & habet ius cen-

gendi pensionem super illam: At
 qui censum habet super aliquam
 rem: non habet eiusdem rei domi-
 nium sed ille qui ipsi soluit pensio-
 nē. Ab emphyteusi pariter differt,
 nam in hac, quis accipit pensio-
 nē cuius dominium habet; sed
 usus est alteri in perpetuum tradi-
 tus: Diuiditur primo census in
 Resignatiuum & consignatiuum:
 Resignatiuus est, cum quis rei suæ
 dominium alteri transfert, retenta
 sibi aliqua pensione fructuum.
 Consignatiuus, cum quis retento
 dominio rei, partem fructus in al-
 terum transtert qui census nunc
 temporis est in usu. Horum autem
 quidam sunt perpetui, ex quibus
 alii redimi possunt, nempe ab eo,
 qui dat pensionem, si reddat pre-
 tium quod accepit, alii non pos-
 sunt ex pacto. Quidam verò sunt
 temporales, idque vel ad certum
 tempus, quo finito cessant, vel ad
 incertum vt ad vitam alterutrius,

vel ad alium terminum in certum
 rursus alii sunt fructuarii, de rebus
 seu fructibus rei super quam est
 census, alii pecuniarii qui soluntur
 in pecunia, qui nunc magis sunt
 in usu, & dicuntur hi omnes cen-
 sus reales, quia fundantur in re ali-
 qua fructifera, ut agro, domo, &c.

*De emptione, & venditione cen-
 suum. Cap. 44.*

Licet profectò unicuique ius
 census super res suas alteri
 vendere, vel emere ab altero,
 ut sacri docent canones. Nempè,
 quia ius exigendi huiusmodi fru-
 ctus est pecunia æstimabile, quini-
 mo non modò iam factos emere
 & vendere licet, sed etiam novos
 per venditionem, & emptionem cõ-
 stituere, neque n. amittitur pecunia
 sed ius exigendi pecuniam, vel fru-
 ctus. Et hæc omnia debent intelli-

gi de
 por
 redin
 spect

De c
 mb
 c

H
 *Prin
 &rea
 mob
 & ill
 uis p
 bona
 ritate
 mat
 preti
 ne a
 terin